

ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಮನೋರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಪ್ಪು ಕೋಟೀಶ್ವರ ರತ್ನಿ ಅವರು ಧಾರವಾಡದವರು. ಕನಾಡ ಇಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಭೌತಿಕಾನ್ತರಿಕ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತ್ಮಕೋಶರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಅವರು ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ ಇರುವವರು. ಮಾತ್ರ ಕಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘ಕಾಲಲ್ಲಿ ಬಜ್ಜಲವರೆಗೆ ಬರುವಂತಾಯ್ದು ಥತ್ತಾ!’ ಅಂತ ಅಭರಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ‘ಇಲ್ಲಾಂದ್ದೇ ನಂಗೆ ಬಿಂಡಿತ ಕೇಳಿಸಿಲ್ಲಾ. ನಾ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದಿನಾ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ?’ ಅಂತ ದೈನಾಸಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಿಟ್ಟು ಇಳಿಯುವವರೆಗೂ ಗಂಡನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡಿದ್ದಂಬು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಮಾವ, ‘ಒಂದು ಸಲಾ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಬಾರದೇನೋ ಕೇಶವಾ. ಏನು ಹಾಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದೋ ಕಿರೀಲಿ ಕಡ್ಡಿ ಗಿಡಿ ಯಾವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅಲ್ಲೋ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಿರುತ್ತೇ ಅನ್ನೆ’ ಅಂತ ಒರಟಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಶವನ ತಲೆಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಂದೇ ಸಂಚೇ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದು. ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಚೂಣಿ ಅರೆದು ತಿಂಗಳಾಗಿಟ್ಟಲೇ ಹಜ್ಜಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಬಂತು ಏನೇನೂ ಗುಣ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡಕ್ಕು ಮುಂದೆ ಸ್ನೇಹಲಿಸ್ತ್ರೋಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಯಾರಿಗೂ ತೋರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ‘ಅಪರಿಹಾರಾರ್ಥ ನ ಹೋಗಿತುಂ ಅರ್ಹಸಿ’ ಅಂತ ಮಾವ ವೇದಾಂತ ಹೇಳಿ ಆಕಾಶ ನೋಡಿಬಿಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ‘ವ ಸರೂ. ಗಂಟಲು ಬಣಿದೆ ಚಹಾ ಕಾಸೇ’ ಅನ್ನು ವ ಕೇಶವನ ಕೂಗು ‘ಒಂಚಾರು ಮಂಡಿಗೇ ಹಚ್ಚೇ. ಹಾಳು ವಾತದ ನೋವು’ ಅನ್ನು ವ ಮಾವನವರ ಕೂಗು ನಿತ್ಯ ಪಕ್ಷದ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಕೇಳಿತೋಡಿದ್ದಾರು. ಅದರೂ ಮಾವನಿರುವತನಕ ಕೇಶವನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಿದುತನವಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಬೆಳೆವ ಮಗ ರವಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾಕೆ ವಾದಾಟ ಅಂತೂ ಇರಬಹುದು. ರವಿಗೆ ಪ್ರಣೇಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾವನವರೂ ಒಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದವರು ಬೆಳಗೆ ಎದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಇನ್ನೇನು ತಾನು ಭಾವು ಹೊಡೆಯೆಚೋಗಿದ್ದ ಏರಡೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೋದರಲ್ಲ’ ಅನ್ನಿಸಿರಬೇಕವನಿಗೆ. ಅವನ ಸ್ವರದ ಆದೃತತೆ ಏಕದಂ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಾತು ಬರೀ ಒದರಾಟಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರು. ಬಾಯಿ ತೆರೆದರೆ ತಿರಾಸಾರದ ಬೈಗಳು! ‘ಇವಳ ಕಿವುದಿಂದ ನಂಗೆ

ಬದುಕು ಬ್ಯಾಸರಾಗಿ ಹೋತ್ತೋ ನೋಡಿ’ ಅಂತ ಮನಗೆ ಬಂದವರ ಮುಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಮನಯಲ್ಲಿ ‘ಚಹಾ’ ‘ನೀರು’ ‘ಬ್ಯಾಡು’ ‘ಬೇಕು’ ಎಂಬಂಥಾ ಒಂಟಿ ಶಬ್ದಗಳವೇ ಉಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರು.

ಈಗ ಮಗ ಸೇಂಟ್‌ಗಂತೂ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದಿರಲು ತಮ್ಮ ಕೆಪಡೊಂದು ಸಲೀಸು ಸಬಾಬು ಅಂತ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ. ಅದರೆ, ತಕರಾರು ಹೇಳೋದಾದ್ದು ಪನಂತ? ಏನು ಕೇಳಿದ್ದು ‘ನಾವಾಗ್ಗೇ ನಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅದರೆ, ನಿಗೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ’ ಅನ್ನೋದೇ ಸ್ವಾಂತರ್ಯದ್ವಾರಾ ಜವಾಬು. ಆಗೆಲ್ಲ ಅದೇನು ನಿಜವೇಗೆ ಸುಳ್ಳೋ ಅಂತ ತಿಳಿದೇ ಮೇಕೆ ಪರಚೆಕೊಳ್ಳಬವ್ವು ಸಂತಾಪ ಇವರಿಗೆ. ಹಾಗೆಂದೇ ಸುಮ್ಮಾಗಿಬಿಡ್ಡಾರವರು. ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ರಸರಹಿತ ಆಪ್ಯಾಸ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಗ, ಸೇನೋ ಇಬ್ಬರೇ ತಿನ್ನಿವುದು ಕಂಡಾಗ ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಅಭರಣಿಸಿದ್ದರು: ‘ಅಲ್ಲೋ ರವಿ ಹಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಿ ತಿನ್ನಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಬುದ್ಧಿನೂ ಇಲ್ಲೋ ಹೋಯ್ಲುಗ್ಗೇ ನಿನಗೆ. ಮನೇಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬಕು ಮನುಷ್ಯಾಳು ಅಂತಿದ್ದನೇ ಅನ್ನೋದೇ ಮತ್ತು ಹೋಯ್ತಾ? ನಿನೂ ತಿಂತಿಯೇನಮಾ? ಅಂತ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕ್ಕಿನ ಸಲೀಲ್ಲ ನಿಗೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳಬಿಡ್ಡಿದ್ದರು.

ರವಿಯೂ ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ‘ಆಗಲೇ ಕೂಗಿ ಕೇಳಿದನಮ್ಮೆ ನಿ ಬೆಕು ಬೇಡ ಎಂಥಾದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನು ಮಾಡ್ಯೆಕು ಹೇಳು?’ ಯಾಕೇ ಅಸಹಾಯಕೆಯಿಂದ ಸರಯೂ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಿರು ಬಂದಿತ್ತು. ‘ಥೂ ಒಂದು ಹಣ್ಣೆಗೆ ಅಸೆಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಲು ಹೋದೆನಲ್ಲ?’ ಅಂತ. ಅವ ಮರುದಿನವೇ ಹಿಯರಿಂಗ ಏಡ್ ಕೊಡಿಸಲು ಕರದೊಯ್ಲಿದ್ದನೋ ನಿಜ. ಅದರೆ 85 ಪರ್ಸನ್‌ಟ್ ಕಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕಿವಿ ಪರದೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.